

Eli Lilly Sweden AB
Box 721
169 27 Solna

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att Eli Lilly Sweden AB har behandlat personuppgifter i strid med 9 § punkt b personuppgiftslagen. Då Eli Lilly Sweden AB uppgett att företaget fortsättningsvis inte kommer använda kreditupplysningsföretagets register för utskick av direktreklam avslutas ärendet med detta påpekande. Datainspektionen kan komma att följa upp ärendet.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har genom klagomål uppmärksammats på att Eli Lilly Sweden AB (Lilly) har skickat direktreklam och angett kreditupplysningsföretaget Business Check i Sverige AB (Business Check) som adresskälla.

Datainspektionen har inlett tillsyn mot Lilly, som har yttrat sig.

Skäl för beslutet

Lilly har i sitt yttrande framfört i huvudsak följande.

Lilly har uppdragit åt PAR AB att för Lillys räkning ombesörja förvärv av adresser till viss mottagargrupp (privatpersoner) samt att färdigställa och via post utsända reklam/informationsmaterial till mottagargruppen, allt i enlighet med gällande lagstiftning och god sed på området för direktmarknadsföring. Lilly har tidigare lämnat liknande uppdrag till PAR AB. Tidigare har PAR AB alltid förvärvat det aktuella slaget av adresser via Statens Personadressregister (SPAR). Lilly hade inte anledning att anta annat än att samma adresskälla skulle användas även för aktuellt utskick. PAR AB har utan uppdrag och utan att kommunicera frågan med företrädare för Lilly förvärvat adresser från annan adresskälla inför det aktuella utskicket. Lilly har inte låtit kontrollera försändelserna innan dessa lämnats till postbefordran. Lilly har anlitat en av marknadens mer betydande aktörer och detta bör borga för att frågor om god sed vid direktmarknadsföring iakttas.

Etiska nämnden för direktmarknadsföring (Dm-nämnden) har i tidigare yttrande (i Datainspektionens ärende dnr 1800-2004 och 1812-2004) rörande utskick

av direktreklam där kreditupplysningsregister använts som adresskälla uppgett följande. Dm-nämnden bedömer att personer som är registrerade i kreditupplysningsregister normalt varken är eller kan antas vara medvetna om att uppgifterna kan komma att lämnas ut för direktmarknadsföringsändamål. Dm-nämnden anser att det skulle strida mot den branschöverenskommelse som finns på direktmarknadsföringsområdet att samla in personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål från kreditupplysningsregister. Därmed skulle sådan insamling enligt nämndens mening även strida mot god sed vid direktmarknadsföring.

Datainspektionens bedömning

Lilly och PAR AB har behandlat personuppgifter, hämtade från Business Checks kreditupplysningsregister, för utskick av direktreklam. Vid denna personuppgiftsbehandling ska bestämmelserna i personuppgiftslagen följas.

I 3 § personuppgiftslagen definieras personuppgiftsansvarig som den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter. Den som, utanför den personuppgiftsansvariges organisation, behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning benämns personuppgiftsbiträde. Ett personuppgiftsbiträde får bara behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige. Det är alltid den personuppgiftsansvarige som gentemot de registrerade är ansvarig för behandlingen av personuppgifter.

Såsom Lilly beskrivit behandlingen av personuppgifterna får Lilly anses vara personuppgiftsansvarig och PAR AB intar ställningen som personuppgiftsbiträde. Lilly är således ansvarig för den behandling av personuppgifter som innefattat att uppgifter, hämtade från Business Checks kreditupplysningsregister, använts för utskick av direktreklam.

Det finns grundläggande krav i 9 § personuppgiftslagen som måste vara uppfyllda för att personuppgifter ska få behandlas. Enligt 9 § punkt b personuppgiftslagen ska den personuppgiftsansvarige se till att personuppgifter alltid behandlas på ett korrekt sätt och i enlighet med god sed. Vad som är god sed vid behandling av personuppgifter får bl.a. avgöras mot bakgrund av de branschregler på området som kan ha utarbetats av etablerade branschorganisationer eller andra representativa sammanslutningar (se prop. 1997/98:44 s.143).

På initiativ av Swedish Direct Marketing Association har det tagits fram en branschöverenskommelse med regler för användning av personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål. Av reglerna framgår under avsnitt 4 att personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål kan samlas in från den registrerade själv eller från register eller annan källa där den registrerade är eller kan antas vara medveten om att personuppgifter kan användas och/eller lämnas ut för sådana ändamål utan att ha motsatt sig detta.

Business Check är ett kreditupplysningsföretag som bedriver kreditupplysningsverksamhet. Business Check behandlar i den egenskapen en mängd personuppgifter. Business Check får enligt 5 § kreditupplysningslagen i sin kreditupplysningsverksamhet samla in uppgifter om fysiska personer endast för kre-

ditupplysningsändamål. Business Check har emellertid ett utgivningsbevis, varför utlämnandet av namn- och adressuppgifter ur Business Checks databas omfattas av grundlagsskyddet i 1 kap 9 § yttrandefrihetsgrundlagen (YGL).

Dm-nämnden anser att det skulle strida mot branschöverenskommelsen att samla in personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål från kreditupplysningsregister.

Enligt Datainspektionens mening talar omständigheterna i ärendet mot att registrerade är eller kan antas vara medvetna om att uppgifter från Business Checks kreditupplysningsregister kan användas och/eller lämnas ut för direktreklamändamål. De registrerade kan inte heller förväntas vända sig till Business Check och begära att deras personuppgifter inte används för direktreklam.

Mot bakgrund av detta strider Lillys behandling av personuppgifter, som har hämtats från Business Check, mot branschöverenskommelsen och enligt Datainspektionens uppfattning också mot de grundläggande kraven i personuppgiftslagen, närmare bestämt bestämmelsen om god sed i 9 § punkt b personuppgiftslagen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av teamledaren Catharina Fernquist samt juristen Jonas Agnvall, föredragande.

Göran Gräslund

Jonas Agnvall

Kopia till:

1. Klaganden
2. Personuppgiftsombudet Claes Månsson, Advokatfirma Åberg & Co, Box 16295, 103 25 Stockholm
3. Par Adressregistret AB:s personuppgiftsombud Angelica Nelson, Advokatfirman Angelica Nelson, Turebergs torg 1, 191 47 Sollentuna
4. Business Check i Sverige AB, Att. Jan-Eric Windström, Gamlestadvägen 3 B, 415 02 Göteborg.